

Lielais laukums

Foto autors Margarita Zvejniece

Lielais laukums atrodas Ventspils pilsētas centrā – starp Lielo prospektu, Kuldīgas un Ganību ielu.

Ilgu laiku Lielajā laukumā bija saglabāties padomju laika plānojums ar esošajiem kokiem, taču teritorijas apjoma dēļ nebija izdevies rast tai atbilstošu un mūsdienīgu izmantošanas risinājumu. Pārmaiņas aizsākās 2007. gadā, kad tika rīkots metu konkurss, kurā uzvarēja vācu arhitektu birojs **Behnisch Architekten**. Vēlāk, piesaistot Eiropas Savienības finansējumu, laukuma labiekārtojuma projekts tika attīstīts kā atsevišķa projekta daļa. Sadarbībā ar J. Pogas arhitektu biroju vācu arhitekts **Deivids Kuks** – tobrīd jau strādājot patstāvīgi – pilnveidoja sākotnējo ideju, īpašu uzmanību pievēršot ārtelpas kvalitātei un funkcionalitātei. Rekonstrukcijas darbi tika uzsākti 2013. gadā, un pirmā kārtā – Lielā laukuma zaļās zonas atjaunošana – tika pabeigta 2015. gadā.

Mūsdienās Lielais laukums ir labiekārtota atpūtas un pastaigu vieta ar plašu granīta seguma laukumu, izgaismotiem celiņiem, ērtiem soliņiem un zaļiem pauguriem, ko klāj zāliens un sezonāli puķu stādījumi. Koku rindas nodrošina patīkamu paēnu siltajās vasaras dienās. Apstādījumu veidošanā piedalījās profesionālas ainavu arhitektes – **Linda Zaļā** (SIA *Zala Landscape Architects*) un **Ilze Rukšāne** (SIA *apdALPS*).

Pēc rekonstrukcijas ventspilnieki un pilsētas viesi ieguvuši sakoptu, vizuāli pievilcīgu pilsētvides telpu, kuras centrālais akcents ir unikāla, pasaulē vienīgā šāda veida strūklaka ar ūdens baseinu, mūsdienīgu apgaismojumu un īpašu noskaņu gan dienā, gan vakaros.

2016. gada 5. augustā Lielajā laukumā tika atklāta pilsētvides dizaina strūklaka „**Fregate „Valzivs”**”. Dienas laikā tā no dažādiem skatu punktiem atklājas atšķirīgi, organiski papildinot laukuma arhitektonisko vidi, savukārt tumsā strūklakas apgaismojums un miglas efekti rada īpaši atmosfērisku noskaņu. Strūklakas kompozīcija veidota, iedvesmojoties no hercoga Jēkaba flotes burinieka „**Valzivs**” vēsturiskā veidola. Dizainā atspoguļoti kuģa raksturīgie parametri – mastu skaits un augstums, kuģa kopgarums un siluets. Strūklaku veido 20 masti, 8 rājas un karoga masts, kas aprīkoti ar apgaismojuma un miglas elementiem. Projekta autors ir arhitekts **Deivids Kuks**, kurš veidojis arī Lielā laukuma labiekārtojumu un koncertzāli ar mūzikas skolas funkciju.

Lielā laukuma labiekārtojums un strūklaka „**Fregate „Valzivs”**” 2017. gadā ieguva sudraba godalgu Amerikas Industriālā dizaina asociācijas (**IDSA**) konkursā – vienā no pasaulē prestižākajām dizaina skatēm –, nominācijā “**Environment**”.

Pretī strūklakai atrodas koncertzāle „**LATVIJA**”, kas savu koncertdarbību uzsāka 2019. gada jūlijā un kļuvusi par nozīmīgu kultūras centru Ventspilī.

Lielajā laukumā izveidotas apstādījumu dobes un stādījumu zonas aptuveni **700 m²** platībā, kā arī ierīkots gandrīz **6000 m²** liels zāliens. Teritorijā šobrīd aug gandrīz **200 dažādu koku**, no kuriem 52 iestādīti rekonstrukcijas laikā. Projekta īstenošanas gaitā 22 koki tika nozāģēti, savukārt 10 – pārstādīti citā vietā turpat Lielā laukuma teritorijā.

📍 Lielais laukums 1

